

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2010
VI. volební období

118

Návrh
Zastupitelstva Středočeského kraje

na vydání

zákona,

**kterým se mění a doplňuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
ve znění zákona č. 306/2009 Sb.**

ZÁKON

ze dne2010

**kterým se mění a doplňuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
ve znění zákona č. 306/2009 Sb.**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Změna trestního zákoníku

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 140 odst. 3 písm. f) se za slovo „výkonu“ vkládají slova „nebo pro výkon“ a slova „který plnil svoji obdobnou povinnost“ se nahrazují slovy „při výkonu nebo pro výkon jeho obdobné povinnosti“.
2. V § 145 odst. 2 písm. e) se za slovo „výkonu“ vkládají slova „nebo pro výkon“ a slova „který plnil svoji obdobnou povinnost“ se nahrazují slovy „při výkonu nebo pro výkon jeho obdobné povinnosti“.
3. V § 146 odst. 2 písm. d) se za slovo „výkonu“ vkládají slova „nebo pro výkon“ a slova „který plnil svoji obdobnou povinnost“ se nahrazují slovy „při výkonu nebo pro výkon jeho obdobné povinnosti“.
4. V části druhé hlavě X v nadpisu dílu 1 se za slovo „osoby“ doplňují slova „a proti osobě vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání“.
5. Na konci nadpisu § 325 se doplňují slova „a proti osobě vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání“.
6. V § 325 odst. 1 na konci písmena b) se doplňuje slovo „nebo“.
7. V § 325 odst. 1 za písmeno b) se doplňuje písmeno c), které zní:
c) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu nebo pro výkon zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném při výkonu nebo pro výkon jeho obdobné povinnosti při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,“.
8. Na konci nadpisu § 326 se doplňují slova „a vyhrožování osobě vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání“.
9. V § 326 odst. 1 na konci písmena b) se doplňuje slovo „nebo“.
10. V § 326 odst. 1 za písmeno b) se doplňuje písmeno c), které zní:
c) při výkonu nebo pro výkon jeho zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví nebo při výkonu nebo pro výkon jeho obdobné povinnosti při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,“.

Čl. II
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu a hlavní principy navrhované právní úpravy

V současné době platný trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb., ve znění zákona č. 306/2009 – dále jen „TZ 2009“), který nabyl účinnosti k 1. lednu 2010, neobsahuje dostatečnou ochranu zdravotnických pracovníků při výkonu a pro výkon zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví a dostatečnou ochranu jiných osob při výkonu a pro výkon obdobné povinnosti při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jejich zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uložené jim podle zákona (dále jen „vedené osoby“).

TZ 2009 poskytuje zvýšenou ochranu uvedených osob pouze „při“ výkonu uvedených činností v ustanovení § 140 Vražda, § 145 Těžké ublížení na zdraví a § 146 Ublížení na zdraví.

TZ 2009 uvedené osoby speciálně neochraňuje vůbec z důvodu možné újmy způsobené jim „pro“ výkon uvedených činností.

TZ 2009 vůbec neposkytuje zvýšenou ochranu uvedených osob při použití násilí proti nim při výkonu nebo pro výkon uvedených činností ve smyslu ustanovení § 325 TZ 2009 a proti vyhrožování s cílem působit na ně při výkonu nebo pro výkon uvedených činností ve smyslu ustanovení § 326 TZ 2009.

Postih pachatelů protiprávního jednání vůči uvedeným osobám při výkonu nebo pro výkon uvedených činností je podle úpravy obsažené v TZ 2009 nedostatečný a neodpovídá vysoké míře škodlivosti těchto činů pro společnost.

Z praxe je přitom všeobecně známo, že uvedené osoby jsou vystavovány násilí nejen „při“ výkonu uvedených činností, ale i „pro“ výkon uvedených činností. Z hlediska nebezpečnosti protiprávního jednání pachatelů by nemělo být rozhodující časové hledisko, tj. zda se pachatelé násilí vůči uvedeným osobám dopouštějí při výkonu uvedených činností, nebo zda se pachatelé násilí vůči uvedeným osobám dopouštějí pro výkon uvedených činností, tj. s určitým časovým odstupem, kdy jejich jednání může být ještě zákeřnější a agresivnější.

Cílem novely je proto zvýšit ochranu uvedených osob při výkonu a pro výkon uvedených činností a zvýšit postih pachatelů protiprávního jednání vůči uvedeným osobám při výkonu nebo pro výkon uvedených činností, a to změnou a doplněním ustanovení § 140 Vražda, § 145 Těžké ublížení na zdraví, § 146 Ublížení na zdraví, § 325 Násilí proti úřední osobě a § 326 Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu.

V rámci této novely není navrhováno doplnění ustanovení § 127 Úřední osoba TZ 2009 o zdravotnické pracovníky při výkonu a pro výkon zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví a o jiné osoby při výkonu a pro výkon obdobné povinnosti při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jejich zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uložené jim podle zákona, neboť takové postavení uvedené osoby zcela zřejmě nemají a zcela zřejmě na ně nelze aplikovat ustanovení uvedená v části druhé hlavě X díl 2 Trestné činy úředních osob.

Soulad návrhu zákona s ústavním pořádkem a s mezinárodními smlouvami

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem, zejména s čl. 39 Listiny základních práv a svobod, podle něhož jen zákon stanoví, které jednání je trestným činem a jaký trest, jakož i jaké jiné újmy na právech nebo majetku, lze za jeho spáchání uložit.

Návrh zákona je v souladu i s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Hospodářský a finanční dopad právní úpravy na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí

Navržená novela vyvolá zanedbatelné zvýšení nároků na státní rozpočet spočívající v tom, že orgány činné v trestním řízení budou muset vyšetřovat a stíhat trestné činy, vyplývající z navržené novely, tj. které se týkají protiprávního jednání pachatelů vůči uvedeným osobám při výkonu a pro výkon uvedených činností.

Navržená novela nemá žádné dopady na rozpočty krajů a obcí.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1.

Postih pachatelů v ustanovení § 140 Vražda se v odst. 3 písm. f) doplňuje o činy, které pachatel spáchá na osobách uvedených v tomto odst. 3 písm. f) **pro** výkon činností uvedených v tomto odst. 3 písm. f).

Dosavadní ustanovení § 140 Vražda odst. 3 písm. f) se týká pouze činů, které pachatel spáchá na osobách uvedených v tomto odst. 3 písm. f) **při** výkonu činností uvedených v tomto odst. 3 písm. f).

K bodu 2.

Postih pachatelů v ustanovení § 145 Těžké ublížení na zdraví se v odst. 2 písm. e) doplňuje o činy, které pachatel spáchá na osobách uvedených v tomto odst. 2 písm. e) **pro** výkon činností uvedených v tomto odst. 2 písm. e).

Dosavadní ustanovení § 145 Těžké ublížení na zdraví odst. 2 písm. e) se týká pouze činů, které pachatel spáchá na osobách uvedených v tomto odst. 2 písm. e) **při** výkonu činností uvedených v tomto odst. 2 písm. e).

K bodu 3.

Postih pachatelů v ustanovení § 146 Ublížení na zdraví se v odst. 2 písm. d) doplňuje o činy, které pachatel spáchá na osobách uvedených v tomto odst. 2 písm. d) **pro** výkon činností uvedených v tomto odst. 2 písm. d).

Dosavadní ustanovení § 146 Ublížení na zdraví odst. 2 písm. d) se týká pouze činů, které pachatel spáchá na osobách uvedených v tomto odst. 2 písm. d) **při** výkonu činností uvedených v tomto odst. 2 písm. d).

K bodu 4.

V části druhé hlavě X v nadpisu dílu 1 „Trestné činy proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby“ se doplňují slova „a proti osobě vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání“, a to z důvodu navrhovaných změn TZ 2009 uvedených v bodech 5., 7., 8. a 10. tohoto návrhu, jimiž se rozšiřuje skutková podstata trestných činů uvedených v hlavě X dílu 1 o činy proti osobám vykonávající zdravotnické nebo obdobné činnosti při výkonu a pro výkon jejich činnosti, která je uvedena v bodech 7. a 10. tohoto návrhu.

Dosavadní právní úprava v TZ 2009 v části druhé hlavě X díl 1 neobsahuje a neřeší problematiku ochrany osob vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání.

K bodu 5.

V nadpisu § 325 Násilí proti úřední osobě se doplňují slova „a proti osobě vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání“ z důvodu navrhované změny TZ 2009 uvedené v bodě 7. tohoto návrhu, kterou se rozšiřuje skutková podstata tohoto trestného činu o činy proti osobám vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání při výkonu a pro výkon jejich činnosti uvedené v bodě 7. v písm. c) tohoto návrhu, tj. na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu nebo pro výkon zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném při výkonu nebo pro výkon jeho obdobné povinnosti při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

Dosavadní právní úprava v § 325 neobsahuje a neřeší problematiku ochrany osob vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání.

K bodu 6.

V § 325 odst. 1 na konci písmena b) se doplňuje slovo „nebo“ z důvodu navrhovaného doplnění písm. c), které je uvedeno v bodě 7. tohoto návrhu.

K bodu 7.

V § 325 odst. 1 za písmeno b) se doplňuje písmeno c), kterým se rozšiřuje skutková podstata tohoto trestného činu o činy proti osobám vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání při výkonu a pro výkon činnosti uvedené v tomto bodě 7. písm. c) tohoto návrhu, tj. na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu nebo pro výkon zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném při výkonu nebo pro výkon jeho obdobné povinnosti při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

Dosavadní právní úprava v § 325 neobsahuje a neřeší problematiku ochrany osob vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání.

K bodu 8.

V nadpisu § 326 Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu se doplňují slova „a proti osobě vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání“ z důvodu navrhované změny TZ 2009 uvedené v bodě 10. tohoto návrhu, kterou se rozšiřuje skutková podstata tohoto trestného činu o činy proti osobám vykonávajícím zdravotnické nebo obdobné činnosti při výkonu a pro výkon jejich činnosti uvedené v bodě 10 v písm. c) tohoto návrhu, tj. při výkonu nebo pro výkon jejich zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví nebo při výkonu nebo pro výkon jejich obdobné povinnosti při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jejich zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

Dosavadní právní úprava v § 326 neobsahuje a neřeší problematiku ochrany osob vykonávající zdravotnické nebo obdobné zaměstnání.

K bodu 9.

V § 326 odst. 1 na konci písmena b) se doplňuje slovo „nebo“ z důvodu navrhovaného doplnění písm. c) uvedeného v bodě 10 tohoto návrhu.

K bodu 10.

V § 326 odst. 1 za písmeno b) se doplňuje písmeno c), kterým se rozšiřuje skutková podstata tohoto trestného činu o činy proti osobám vykonávajícím zdravotnické nebo obdobné činnosti při výkonu a pro výkon činnosti uvedené v tomto bodě 10. v písmenu c) tohoto návrhu, tj. při výkonu nebo pro výkon jejich zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví nebo při výkonu nebo pro výkon jejich obdobné povinnosti při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jejich zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

Dosavadní právní úprava v § 326 neobsahuje a neřeší problematiku ochrany osob vykonávajících zdravotnické nebo obdobné zaměstnání

K čl. II

S ohledem na legislativní lhůty se navrhuje stanovit účinnost novely patnáctým dnem ode dne jejího vyhlášení.